



BOSANSKO-PODRINJSKI KANTON GORAŽDE

Akcioni plan 2018-2021. godina

Strategija razvoja Bosansko-podrinjskog kantona Goražde za period 2016. -2020.

novembar 2018. godine

Akcioni plan BPK Goražde 2018.-2021.

Sadržaj:

1. Uvod
2. Metodologija i proces izrade akcionog plana
3. Provedba Strategije razvoja u 2017. godini
4. Sažeti pregled akcionog plana 2018.-2021.

Prilog : Detaljni Akcioni plan BPK Goražde za razdoblje 2018.-2021. (xls)

1. Uvod

Strategija razvoja Bosansko-podrinjskog kantona Goražde 2016.-2020. godine (Strategija razvoja) je ključni strateško-planski dokument koji treba da potiče i usmjerava budući rast i razvoj. Strategija razvoja obuhvata društvenu i ekonomsku sferu ali i aspekte zaštite i unapređenja okoliša i prostora. Strategija razvoja izrađena je kao okvir za definiranje zajedničkih ciljeva i poticanje snaga, ali i kao i odgovor na izazove razvoja Bosansko-podrinjskog kantona Goražde (BPK Goražde) i kvaliteta življenja u njemu. Kao takva, Strategija razvoja je u skladu sa relevantnim strategijama i politikama na drugim nivoima upravljanja u Bosni i Hercegovini (BiH). Strategija razvoja je zvanično usvojena 10.03.2016. godine.

Pretpostavka provedbe Strategije razvoja jeste prepoznavanje njenog značaja od strane sveukupne zajednice i viših nivoa vlasti, kao i predviđena saradnja u planiranju i implementaciji projekata i ostvarenju strateških ciljeva kroz partnerstvo društveno ekonomskih aktera iz javnog, privatnog i civilnog sektora, koja osiguravaju dodatnu vrijednost za zajednicu.

Na osnovu provedene socio-ekonomske analize u BPK Goražde, definisanih strateških fokusa, inspiracija i aspiracija svih učesnika u procesu, definirana je vizija razvoja BPK do 2020. godine koja predstavlja osnovu za rad i djelovanje svih građana i građanki koji žive na ovom geografskom području.

Vizija razvoja BPK Goražde

„Region sa kvalitetnim ljudskim resursima, konkurentnim privatnim sektorom, efikasnom administracijom i održivim korištenjem prirodnih resursa.“

Sa ciljem kreiranja mehanizama za ostvarenje vizije i razvoja, definisana su četiri strateška pravca djelovanja:

- 1. Uspostaviti pogodno privredno okruženje i dinamičnu privredu, zasnovanu na prirodnim resursima i poslovnoj tradiciji;**
- 2. Učiniti BPK Goražde mjestom kvalitetnog življenja;**
- 3. Osigurati održivo upravljanje okolišem i prirodnim resursima te jačati komunalne infrastrukturne kapacitete Kantona;**
- 4. Razviti kvalitetnu i efikasnu javnu upravu u službi građana Kantona.**

Svaki strateški cilj je razrađen na prioritete te su definirane mjere i konkretni projekti.

Primjenjenom metodologijom strateškog planiranja predviđeno je da se provedba strategije osigurava kroz trogodišnje akcione planove. Akcioni plan sadrži sve mjere i projekte u okviru strateških i prioritarnih ciljeva koje se planiraju provesti tokom trogodišnjeg planskog razdoblja. Također, Akcioni plan sadrži i finansijski okvir potreban za njihovu realizaciju i određuje dinamiku te nositelje odgovornosti za koordinaciju mjera i realizaciju projekata. Akcioni plan treba predstavljati osnovu za izradu dokumenta okvirnog budžeta, planova rada Vlade i ministarstava.

05.10.2017. godine Vlada BPK Goražde je usvojila Akcioni plan za provedbu Strategije razvoja Bosansko-podrinjskog kantona Goražde za period 2016.-2020. Akcioni plan nije bio u potpunosti usklađen sa ILDP Smjernicama i pristupom koji su primjenjivali drugi kantoni. Naime, pored ostalog, Akcioni plan nije uključivao plan finansiranja očekivanih projekata i aktivnosti.

Podršku procesima izrade i provedbe Strategije razvoja, kao i izrade akcionih planova i izvještaja o provedbi Strategije u BPK Goražde pruža Projekat integriranog lokalnog razvoja (ILDP), zajednički projekat Vlade Švicarske i Razvojnog programa Ujedinjenih naroda u Bosni i Hercegovini (UNDP).

2. Metodologija i proces izrade akcionog plana

Primjenjena metodologija upravljanja razvojem podrazumjeva operacionalizaciju strategije razvoja kroz trogodišnje akcione planove. ILDP je putem Smjernica za akciono planiranje preporučio vremenski okvir izrade plana, nosioce izrade, sadržaj i same formate plana.

Uzevši u obzir da inicijalni akcioni plan BPK Goražde, izrađen za period 2016.-2020., nije sadržavao finansijski okvir, odlučeno je da se pristupi izradi akcionog plana za period 2018.-2020., a kako bi se korišteni pristup uskladio sa pristupom u ostalim kantonima na području Federacije BiH. Proces izrade akcionog plana 2018.-2020. je iniciran krajem 2017. godine. Imajući u vidu da proces izrade Akcionog plana nije bio okočan do oktobra 2018. godine, naknadno je odlučeno da se akcionim planom obuhvati i 2021. godina te da se izradi i usvoji Akcioni plan 2018.-2021. godina.

Proces izrade akcionog plana je vodio Ured Premijera, tj. Radno tijelo, koje ima ulogu tijela za upravljanje razvojem u BPK Goražde. Ovo tijelo je formalno uspostavljeno u julu 2017. godine. Pored Radnog tijela Ureda premijera, ključno tijelo koje sudjeluje u procesu izrade akcionog plana je Kantonalni odbor za razvoj (KOR) koji pruža potporu u izradi akcionog plana i daje prijedloge, primjedbe, komentare i priprema elemente za izradu akcionog plana, koji se nakon što se sintetizira šalje na usvajanje Vladi BPK Goražde. KOR je osnovan odlukom Vlade i članovi KOR-a su predstavnici resornih ministarstava, općina kao i predstavnici drugih relevantnih organizacija i tijela. Pored KOR-a, posebno je značajna uloga resornih ministarstava koja dostavljaju podatke o planiranim projektima i aktivnostima koje će provoditi u sljedećem planskom razdoblju.

Prijedlog Akcionog plana sa finansijskim okvirom za provedbu Strategije razvoja razrađen je na ciljeve, prioritete, mjere i projekte. U okviru svakog od ciljeva utvrđeni su određeni prioriteti i mjere sa definiranim projektima, nosiocima aktivnosti, periodom implementacije i izvorom financiranja.

Akcioni plan treba korespondirati sa Programom javnih investicija BPK Goražde i Budžetom Kantona, odnosno sve aktivnosti/projekti trebaju biti sastavni dijelovi planova rada nadležnih ministarstava Vlade Bosansko-podrinjskog kantona Goražde. Ministarstva i sve institucije BPK Goražde su obavezni da u Programima rada, pored ostalog, koriste kao osnov Strategiju i Akcioni plan, odnosno da uključuju projekte i aktivnosti planirane Strategijom i Akcionim planom u svoje djelovanje.

3. Provedba Strategije razvoja u 2017. godini

Prema radnom dokumentu Izvještaja o razvoju BPK Goražde za 2017. godinu u 2017. godini ukupno je završeno 108 projekata, dok je 70 u toku.

Najznačajniji projekti u 2017. godini realizovani su iz pet oblasti, a to je oblast zaštite od poplava, odnosno izgradnja obaloutvrda u lokalnim zajednicama, projekti i programi vezani za stambeno zbrinjavanje i izgradnju novih zgrada, zatim programi podsticaja koji se ostvaruju sa viših i nižih nivoa vlasti i, projekti infrastrukture i projekti vezani za projektovanje, jer znamo da oni povlače značajna sredstva i kontinuirana podrška zapošljavanju kroz različite programe u saradnji sa Federalnim zavodom za zapošljavanje.

Tabela 1. Pregled broja završenih projekata i projekata u toku u 2017. godini po strateškim ciljevima BPK

STRATEŠKI CILJEVI	ZAVRŠENI	U TOKU
S.C.1. Uspostaviti pogodno privredno okruženje i dinamičnu privredu zasnovanu na prirodnim resursima i poslovnoj tradiciji.	42	20
S.C.2. Učiniti BPK-a mjestom kvalitetnog življenja	49	23
S.C.3. Osigurati održivo upravljanje otpadom i jačati komunalne infrastrukturne kapacitete Kantona	8	14
S.C.4. razviti kvalitetnu i efikasnu javnu upravu u službi građana Kantona	9	13

Kao što je vidljivo iz gornje tabele, najviše projekata provedeno je u okviru Strateškog cilja 2. i to prioritetnog cilja 2.1. koji se odnose na oblast „Kontinuirano razvijati ljudski potencijal u BPK-a Goražde”.

Okvirna potrebna sredstva za realizaciju Strategije razvoja BPK-a do 2020. procjenjena su na 54.860.000 KM, a u periodu 2016.-2017. vrijednost realizovanih projekata iznosi 61.097.876 KM, odnosno već u prve dvije godine realizacije je premašen iznos planiranih sredstva za ukupnu realizaciju Strategije razvoja. Okvirno, 1/3 vrijednosti realizovanih projekata finansirana je iz Budžeta BPK Goražde, dok 2/3 sredstava dolazi iz drugih izvora finansiranja (viši nivoi vlasti, općine i grad, itd.).

Akcioni plan BPK Goražde 2018.-2021.

Tabela 2. Pregled ukupnog iznosa planiranih sredstava za period 2016.-2020. godina i iznosa realizovanih sredstava za strateške projekte i mjere u 2017. godini

Strateški cilj	Planirana sredstva	Realizirana sredstva		
	2016.-2020. godina	Vlastita sredstva	Vanjski izvori	Ukupno realizovano 2017.
SC1. Uspostaviti pogodno privredno okruženje i dinamičnu privredu, zasnovanu na prirodnim resursima i poslovnoj tradiciji.	20.450.000	4.933.421	7.817.000	12.750.421
SC2. Učiniti BPK Goražde mjestom kvalitetnog življenja.	14.400.000	3.781.684	5.694.600	9.476.284
SC3. Osigurati održivo upravljanje okolišem i jačati infrastrukturne kapacitete Kantona.	18.190.000	1.044.429	12.050.000	13.094.429
SC4. Razviti kvalitetnu i efikasnu javnu upravu u službi građana Kantona.	1.820.000	489.895	41.000	530.895
UKUPNO:	54.860.000	10.249.429	25.602.600	35.852.029

Najviše realizovanih sredstva u 2017. godini je u okviru Strateškog cilja 1 (primarno ekonomskog karaktera) i to u ukupnom iznosu od 12.750.421 KM. U okviru Strateškog cilja 2 (društvena infrastruktura) realizovan je iznos od 9.476.284 KM, Strateškog cilja 3 (infrastruktura i okoliš) realizovan je iznos od 13.094.429 KM i u okviru Strateškog cilja 4 (javna uprava) realiziran je iznos 530.895 KM. Najmanje realiziranih sredstava je u okviru Strateškog cilja 4, tj. "Razviti kvalitetnu i efikasnu javnu upravu u službi građana Kantona".

4. Pregled akcionog plana za 2018.-2021.

Akcioni plan 2018.-2021. je izrađen na temelju Zakona o razvojnom planiranju i upravljanju razvojem u Federaciji BiH i ILDP Smjernica za izradu akcionog plana.

Četverogodišnji Akcioni plan za period 2018.-2021. sadrži 13 prioriteta, 51 razvojnu mjeru te 219 razvojnih projekata i aktivnosti razvrstanih po razvojnim mjerama i prioritetnim ciljevima. Najviše je projekata planiranih u Strateškom cilju 1 - Uspostaviti pogodno privredno okruženje i dinamičnu privredu, zasnovanu na prirodnim resursima i poslovnoj tradiciji, potom u Strateškom cilju 2 - Unaprijediti kvalitetu življenja i održivog društvenog okruženja. Najmanji broj projekata je predviđen u Strateškom cilju 4. (tabela 3.)

Akcioni plan BPK Goražde 2018.-2021.

Tabela 3. Broj projekata po strateškim ciljevima

S.C.	Naziv strateškog cilja	Broj projekata	Broj projekata u 2018.g.
S.C.1.	Uspostaviti pogodno privredno okruženje i dinamičnu privredu, zasnovanu na prirodnim resursima i poslovnoj tradiciji	82	31
S.C.2.	Učini BPK Goražde mjestom kvalitetnog življenja	77	35
S.C.3.	Osigurati održivo upravljanje okolišem i prirodnim resursima te jačati komunalne infrastrukturne kapacitete Kantona	36	10
S.C.4.	Razviti kvalitetnu i efikasnu javnu upravu u službi građana Kantona	24	7

Ukupna indikativna vrijednost finansijskih sredstava planiranih za realizaciju projekata i aktivnosti u četvorogodišnjem razdoblju 2018.-2021. iznosi **272.662.416 KM** (tabela 4.). U 2018. godini planiran je iznos od **37.259.229 KM**, a **235.403.187 KM** u preostale tri godine.

Tabela 4. Vrijednost finansijskih sredstava za realizaciju projekata i aktivnosti u KM

S.C.	Naziv strateškog cilja	Iznos sredstava 2018.-2021.	Udio u %	Iznos sredstava za 2018.g.
S.C.1.	Uspostaviti pogodno privredno okruženje i dinamičnu privredu, zasnovanu na prirodnim resursima i poslovnoj tradiciji	201.510.000	73,90%	27.219.000
S.C.2.	Učiniti BPK Goražde mjestom kvalitetnog življenja	28.820.416	10,57%	6.455.229
S.C.3.	Osigurati održivo upravljanje okolišem i prirodnim resursima te jačati komunalne infrastrukturne kapacitete Kantona	40.723.000	14,93%	2.990.000
S.C.4.	Razviti kvalitetnu i efikasnu javnu upravu u službi građana Kantona	1.609.000	0,60%	595.000
UKUPNO:		272.662.416	100%	37.259.229

Kako je vidljivo iz tabele 2. najviše sredstava je planirano u Strateškom cilju 1 - Uspostaviti pogodno privredno okruženje i dinamičnu privredu, zasnovanu na prirodnim resursima i poslovnoj tradiciji. Razlog tome je što je ovim strateškim ciljem, predviđena modernizacija cesta na području BPK Goražde.

Prema strukturi planiranih sredstava po izvorima finansiranja, najviše se sredstava očekuje iz vanjskih izvora 88,79%, dok je iz vlastitih budžetskih izvora planirano 11,21%. (tabela 3.)

Akcioni plan BPK Goražde 2018.-2021.

Tabela 5. Udio očekivanog financiranja po izvorima

Br.	Izvor financiranja	Iznos	Udio u %
1	Vlastita budžetska sredstva	30.579.602	11,21%
2	Vanjski izvori finansiranja	242.082.814	88,79%
3	UKUPNO:	272.662.416	100%

Tabela 6. Udio očekivanog finansiranja po ciljevima i izvorima u KM

Br.	Izvor financiranja	Iznos	Ukupno 2018.-2021.
S.C.1.	Vlastita budžetska sredstva	8.845.000	201.510.000
	Vanjski izvori finansiranja	192.665.000	
S.C.2.	Vlastita budžetska sredstva	13.765.602	28.820.416
	Vanjski izvori finansiranja	15.054.814	
S.C.3.	Vlastita budžetska sredstva	6.710.000	40.723.000
	Vanjski izvori finansiranja	34.013.000	
S.C.4.	Vlastita budžetska sredstva	1.259.000	1.609.000
	Vanjski izvori finansiranja	350.000	

Ukupno za sve četiri godine implementacije AP 2018.-2021. tj. za finansiranje aktivnosti iz akcionog plana, predviđen je iznos od **272.662.416 KM**. Kada analiziramo očekivane izvore finansiranja (tabela 6.) po ciljevima onda možemo vidjeti da se u Strateškom cilju 1, većina finansiranja očekuje iz vanjskih izvora i to **192.665.000 KM**. U ovom strateškom cilju je najviše infrastrukturnih projekata čije se finansiranje očekuje iz donatorskih ili kreditnih sredstava.

U Strateškom cilju 2 je uravnotežen odnos vanjskih i vlastitih sredstava i to oko **14, odnosno 15 miliona** iz svakog od izvora.

Za Strateški cilj 3, najviše se sredstava očekuje iz vanjskih izvora **34.013.000 KM**, te iz vlastitog budžeta **6.710.000 KM**.

Sredstva za Strateški cilj 4, koja su ujedno i najmanja u odnosu na prethodna 3 strateška cilja, planirana su iz budžeta BPK Goražde u iznosu od **1.259.000 KM**, dok se iz vanjskih izvora očekuje oko **350.000 KM**.

Nakon analize sadržaja akcionog plana prema sektorima, možemo vidjeti da je najviše planiranih projekata usmjereno u razvoj privrede i infrastrukture, tj. 82 projekta, zatim u društveni sektor sa naglaskom na poboljšanje uslova za obrazovanje i to 77 projekata. Značajna su ulaganja i u očuvanje okoliša. Poboljšanje javne uprave u službi građana, iako nosi najmanje sredstva, obuhvata veći broj aktivnosti koje se provode kontinuirano, te za njihovu provedbu nisu neophodna posebna izdvajanja, a samim tim nisu ni posebno planirana akcionim planom.

Akcioni plan BPK Goražde 2018.-2021.

Tabela 7. Broj projekata i planirani iznos sredstava po sektorima

R.b.	Naziv sektora	Broj projekata	Iznos sredstava	Udio sredstava u ukupnom planiranom iznosu za 4 godine
1	Putna infrastruktura	10	152.845.000	55.78%
2	Ruralni razvoj	22	12.901.000	4.71%
3	Privreda i preduzetništvo	32	33.834.000	12.35%
4	Obrazovanje, kultura i sport	67	10.530.416	3.80%
5	Socijalna i zdravstvena zaštita	10	18.290.000	6.67%
5	Okoliš	36	40.723.000	14.86%

Temeljem svega gore navedenog, dolazimo do zaključka da od 219 projekata koji su sastavni dio Akcionog plana 2018.-2021. možemo izdvojiti nekoliko ključnih projekata:

1. Unapređenje putne infrastrukture (izgradnja ceste Goražde – Sarajevo);
2. Ulaganje u infrastrukturu industrijskih zona, razvoj novih industrijskih zona;
3. Izrada i implementacija akcionog plana za zaštitu okoliša;
4. Poboljšanje stambenih i socijalnih uslova za raseljena lica i povratnike;
5. Uspostavljanje revolving fonda u cilju razvoja privrede.

Ovi projekti stvaraju pretpostavku za druge projekte, imaju širi kantonalni značaj, kao i potencijal dugoročnog učinka na kvalitetu života u BPK Goražde te bitno doprinose ostvarenju strateških ciljeva i vizije razvoja kantona.